

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

Aprobat

Consiliul de administrație
Centrul Educațional PRO DIDACTICA

„22 „ martie 2022”
Baleanu

Coordonat

Ministerul Educației și Cercetării al
Republicii Moldova

„ ”
Gheorghe

PROGRAM DE PERFECTIONARE

Domeniu de formare profesională: Conform formării profesionale inițiale

Specialitatea: Conform formării profesionale inițiale

Denumirea Programului: Psihopedagogie

Nivelul CNC: 6

Numărul total de ore/ credite de studii: 780 ore / 26 credite de studii

Baza admiterii: diploma de studii de nivel 6 ISCED sau un alt act echivalent

Limba de instruire: română, rusă

Forma de organizare: cu frecvență

Chișinău, 2023

1. Descrierea Programului

Programul de formare continuă/perfecționare a cadrelor didactice și manageriale este menit să asigure:

- aprofundarea, extinderea cunoștințelor și capacitațiilor acumulate în domeniul Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor în practică, de determinare a priorităților, de rezolvare în diferite contexte și circumstanțe a problemelor specifice domeniului Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- dezvoltarea capacitațiilor de a realiza practic activitatea investigativă, de a valorifica rezultatele cercetării științifice și de a obține cunoștințe noi în baza realizării activității interdisciplinare în Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor);
- dezvoltarea abilităților de lucru în colectiv, în echipe, formarea deprinderilor de studiu de sine stătător și de autoevaluare a rezultatelor obținute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactivă, a capacitațiilor de a lua decizii optimale (realizabile) și de a răspunde problematicii sociale, științifice și etice în procesul de activitate științifică și practică.

Scopul acestui programul de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale vizează formarea unor profesori, manageri, maîstri, metodiști, inspectori în domeniul Psihopedagogiei (Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor).

Obiectivul fundamental al programului ***Psihopedagogie***, cu modulele Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor, este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerceze setul de competențe necesare unei bune organizări a procesului de predare-învățare-evaluare în cadrul instruirii gimnaziale, liceale, profesionale.

În acest set sunt cuprinse:

- competențe de analiză a exigențelor curriculare;
- competențe de proiectare didactică de scurtă și de lungă durată;
- competențe de management al lucrului în echipă, în cadrul învățării prin cooperare și prin colaborare;
- competențe metodologice de proiectare și implementare a proiectelor;
- competențe de comunicare interpersonală;
- competențe de realizare a transferului și de adaptare a metodologiei la specificul comunității de învățare;
- competențe metodologice și tehnologice, inclusiv în domeniul TIC;
- competențe de evaluare a randamentului didactic al strategiilor inovative.

Competențele nominalizate mai sus, conform curricula respective, se cultivă în baza activităților de formare continuă de scurtă durată, care se desfășoară în cadrul Centrului sau în instituțiile de învățământ (sub formă de traininguri, seminare, ateliere, cu accent pe formarea în grupuri mici și pe studiul individual).

Programul de perfecționare se realizează prin activități în care formabilitii participă nemijlocit, în grupuri de câte 12-20 de persoane. Grupele se constituie în baza solicitărilor din partea instituțiilor de

învățământ sau individuale și a oportunităților oferite de proiectele implementate de Centru. Pot aplica la acest curs de formare cadre didactice și manageriale.

Grupul țintă: Cadre didactice, profesori și maștri-instructori, metodiști, inspectori.

2. Finalitățile de studii

2.1. Specialistul cu studii educaționale al programului Psihopedagogia va cunoaște:

- concepțiile teoretice și aplicative ale utilizării proiectului de învățare și de evaluare, individual și de echipă, în procesul educațional;
- oportunitățile de învățare pe care se edifică acumularea pieselor de portofoliul și valorificarea lor în procesul de instruire profesională primară;
- principiile de bază ale dezvoltării gândirii critice;
- strategia de aplicare a cadrului ERRE la proiectarea didactică de lungă durată (anual, semestrial, modular) și cotidiană;
- tehniciile de bază ale dezvoltării gândirii critice, în vederea aplicării lor eficiente pentru dezvoltarea competențelor;
- principiile de bază ale managementului proiectelor;
- concepțiile teoretice și aplicative ale managementului proiectelor;
- strategiile de bază ale managementului eficient al proiectelor;
- direcțiile principale de desfășurare a procesului educațional din domeniul instruirii în lumina unor strategii inovative de predare-învățare-evaluare;
- strategiile de promovare a educației centrate pe competențe și pe nevoile celor ce învață, a învățării experiențiale, a accesului, calității și relevanței învățământului.

2.2. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Psihopedagogia va fi capabil:

- să înțeleagă perspectivele și impactul strategiilor inovative în domeniul educației;
- să cunoască bazele psihopedagogice ale organizării instruirii și evaluării prin intermediul proiectelor;
- să aplique tehnologii moderne de predare-învățare-evaluare;
- să estimeze esența și importanța formativă/formatoare a educației centrate pe cel ce învață;
- să promoveze metode interactive de dezvoltare a gândirii critice;
- să proiecteze un demers didactic axat pe tehnici și strategii de organizare a instruirii reciproce, a învățării prin cooperare și colaborare.
- să organizeze cooperarea elevilor la realizarea sarcinilor didactice.
- să analizeze și să evaluateze posibilitățile oferite de tehniciile de dezvoltare a gândirii critice pentru dezvoltarea competențelor.
- să realizeze eficient demersul didactic, atingând standardele curriculare.
- să înțeleagă procesele și fenomenele ce au loc în domeniul managementului proiectelor;
- să cunoască bazele managementului proiectelor;
- să aplique tehnologii moderne de leadership în managementul proiectelor;
- să aplique metode și strategii de management participativ;
- să aplique tehnici și strategii de depășire a situațiilor de problemă specifice domeniului;
- să elaboreze proiecte de dezvoltare strategică a instituției.

2.3. Specialistul cu studii de perfecționare în programul Psihopedagogia va fi competent:

- să prezinte principalele direcții de perspectivă ale modernizării educației;
- să-și edifice demersul didactic pe exigențele înaintate de potențialii angajatori (Competențe pentru secolul XXI);

- să-și aproprieze inovațiile asimilate, aplicându-le în conceptualizarea demersului didactic propriu;
- să interpreteze și să argumenteze tendințele actuale în abordarea didactică a demersului modular de instruire profesională;
- să racordeze inovațiile din domeniul psihopedagogiei la tradiția de predare a disciplinei;
- să recurgă la tehnologii moderne informaționale, în scopul aprofundării competențelor profesionale;
- să analizeze critic resursele didactice;
- să promoveze principiile gândirii critice în activitatea didactică;
- să înțeleagă direcțiile principale de dezvoltare ale managementului proiectelor;
- să înțeleagă și să analizeze tendințele actuale ale abordărilor teoretice și practice în domeniul managementului proiectelor;
- să înțeleagă concepțiile manageriale aplicate în managementul proiectului;
- să înțeleagă principalele direcții de perspectivă ale managementului proiectului;
- să posede metodele principale de implementare a proiectului;
- să acumuleze cunoștințe noi, folosind tehnologii moderne informaționale;
- să manifeste competențe de asigurare a calității proiectelor;
- să colecteze, să prelucreze, să analizeze și să interpreteze rezultatele materialului experimental acumulat, să formuleze concluzii în baza analizei lui și să propună recomandări, inclusiv în lucrările pentru grad didactic/managerial.

3. Relevanța programului pentru piața forței de muncă

Relevanța programului de perfecționare se manifestă inclusiv prin actualitatea și utilitatea conținuturilor pentru perfecționarea competențelor cadrelor didactice. În același sens, conținuturile devin relevante și prin forma predominantă de organizare – trainingul, care oferă oportunitatea de formare a abilităților practice în contexte inedite de învățare, axată pe soluționarea de probleme. Fiecare program de formare demarează cu un chestionar/o probă interactivă de evaluare inițială a necesităților și așteptărilor cursanților de la programul dat.

La finele activității se aplică chestionarul de evaluare finală și unele traininguri sunt/vor fi suplimentate de alte forme interactive de perfecționare: atelierul sau seminarul. Seminarele cu elemente de training se folosesc în funcție de nivelul de pregătire atestat la evaluarea inițială. În cadrul trainingurilor, conținuturile se prezintă în mod rezumativ, esențializat, cu evidențierea unor probleme frecvente, apărute în contexte educaționale, stimulând participarea formabililor în activități interactive, pentru a asigura o învățare deplină, succesul pentru toți participanții la proces.

Pe parcursul instruirii, fiecare formabil abordează în mod critic achizițiile, raportându-le la contextul în care profesează, având posibilitatea de a fi participant activ în procesul de învățare experiențială prin intermediul unui dialog profesional dirijat, implicându-se sistematic în secvențele de debriefare ale fiecărei sesiuni din agendă. Fiecare formabil are posibilitatea de a-și prezenta propria viziune și experiență profesională la temă, de a oferi feedback constructiv colegilor și de a primi feedback de la colegi. Fiecare formabil este încurajat să reflecteze și să includă în chestionarul de evaluare finală aprecieri și comentarii pe marginea nivelului personal de implicare și de interacțiune cu colegii și formatorii, efortul depus în procesul de formare, calitatea procesului, a materialelor oferite, a condițiilor create, prestația formatorilor etc.

Programul mai este relevant și prin faptul că participanții la instruire au posibilitatea de a aplica unele sarcini de lucru în condițiile activității didactice din școală/instituție, ca rezultat al realizării temei de acasă și al diseminării noilor achiziții la nivel de Comisie metodică, instituție, dar și în cadrul unor activități metodice raionale sau municipale, zonale/republicane. Absolvirea cursului are loc la

seminarul de follow-up cu prezentarea de către fiecare cursant a celor aplicate, a produsului evaluabil, cu evidențierea succeselor înregistrate la nivel de clasă/instituție, dar și a problemelor apărute, a întrebărilor ce dorește să le clarifice cu ajutorul formatorilor și al colegilor prezenți.

4. Oportunități de angajare în câmpul muncii

Formabilul instruit în acest format poate activa în calitate de profesor, maistru, metodist, inspector în:

- Organizații din mediul de stat, inclusiv instituții preuniversitare;
- Organizații din mediul privat, în cadrul educațional;
- Alte structuri care prestează servicii în domeniul educațional.

Există posibilități de perfecționare a cadrelor didactice în baza contractelor de colaborare cu diferiți parteneri și donatori din cadrul proiectelor cu sprijin internațional, dar și cu Direcțiile de Educație, Tineret și Sport. Beneficiarii au posibilitatea să efectueze stagii de practică în instituția din care fac parte.

5. Condiții de realizare a Programului:

5.1. Mijloace de formare

Toate activitățile de predare-învățare se organizează și se desfășoară în sălile de instruire ale CEPD (Proxima, Prodigiosa, Propitia, Prospera) și în sala de instruire de la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare. Toate sălile dispun de mobilier și echipament pentru buna desfășurare unor activități interactive, în grupe mici, fiind create condiții de studiu adecvate: fiecare cursant are un scaun cu măsuță ISO (pliabil).

Din dotarea sălilor de studii fac parte: Aparat pentru aer condiționat, Tablă magnetică, albă pe perete, Tablă flipchart, Tablă de plută, Suporturi pe pereți pentru materiale didactice demonstrative, 2 cuiere per sală, Retropozitor, 2 aparate de multiplicat multifuncționale, Laptop, Camera Web, Multimedia projector, Tripod, Aparat de fotografiat etc.

Sala de la CEITI este dotată cu resurse TIC pentru organizarea videoconferințelor, seminarelor, trainingurilor, atelierelor de lucru, fiind echipată cu utilaj specializat (calculatoare, tablă digitală, cameră video). În procesul de predare, se utilizează dispozitive de proiecție multimedia multifuncționale, imprimante, scanere, dispozitive de conectare la rețea (servere, routere, HUB-uri).

5.2. Metode de formare

Trecerea în revistă a nevoilor (așteptărilor) cursanților încă la etapa formării comunității dinamice de instruire facilitează abordarea individuală a fiecărui grup de formabili și a fiecărui cursant în parte. Subiectele propuse pentru studiu sunt comune pentru întreg grupul, dar fiecare dintre cursanți le poate racorda la nivelul și așteptările proprii sau le poate direcționa pe făgașul nevoilor sale de formare. Datorită acestui moment, cursanții învață suficient de mult nu doar din comunicarea „formator-cursanți”, ci și din comunicarea „cursant-cursant”; „cursant-cursanți”.

Concepute în temeiul preceptelor pedagogiei constructiviste, sesiunile de training se edifică pe strategiile și tehnicele proiectului internațional Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice, promovat de Centru din 1998. Tehnicile de lucru prin contact direct în sala de curs sunt selectate în baza câtorva repere didactice certe:

1. Din start se formează o comunitate dinamică de instruire.
2. Fiecare sesiune este proiectată în cadrul Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.
3. Orice sarcină dată cursanților este neapărat valorificată, prin (a) prezentare frontală; (b) discuție în perechi; (c) analiză în grup mic; (d) evaluare reciprocă. Dintre tehnicele de evaluare

reciprocă, se optează pentru Turul galeriei; Revizuirea circulară; Gândește – Discută în perechi – Prezintă; Controversa constructivă; Pânza discuției; Colțuri; Interviu în trei trepte și.a.

4. Intervenția verbală a cursanților este întotdeauna benevolă, dar se consideră de datoria formatorilor să creeze atmosferă în care cursanții ar fi deschiși spre comunicare și colaborare. Aici vin în ajutor tehnici „de trigger” precum Discuția la manej; Asaltul de idei (individual și de grup; scris și oral; frânt; cu imagini); Phillips 6x3x5; Scrierea liberă; Pagina de jurnal; Asocieri libere/ forțate și.a.

În fiecare sesiune, se alternează activități de lectură – scriere – discuție.

1. Dintre tehnicele de lectură, se optează pentru SINELG; Lectura ghidată; Lectura intensivă; Revizuirea termenilor-cheie; Predarea complementară; Ghidul pentru învățare etc.

2. Dintre tehnicele de scriere, în arsenalul formatorilor se regăsesc Presupunerea prin termeni sau Termeni în avans; Manuscrisul pierdut; Maratonul de scriere; Lasă-mi mie ultimul cuvânt; Jurnalul dublu; Jurnalul triplu; Eseul de 5'; 6 De ce? și.a.

3. Dintre tehnicele de discuție, sunt considerate deosebit de eficiente Mozaicul; Secvențe contradictorii; Linia valorii; Graficul T; Discuția la panel; Acvariul; FRISCO; 6 pălării; Intracărtăș și.a.

4. Rezultatul realizării unei sarcini de învățare se reflectă într-un feedback colegial, constructiv și obiectiv.

Deoarece la predarea prin ore destinate special prelegerii s-a renunțat din start, procesul de învățare este cel în cadrul căruia își face loc predarea de către formatori a conținuturilor cu adevărat noi. În acest scop, formatorii recurg la asemenea metode de instruire ca explicația, demonstrația, conversația euristică, iar cursanții sunt ghidați prin metoda observației, algoritmizării, experimentului, exercițiului, studiului de caz, simulării, problematizării etc. Metoda lucrului cu sursele este prioritată în studiul individual, alături de problematizare, studiu de caz, observație și experiment, pe care se edifică produsul final, evaluabil, prezentat ca temă de casă la fiecare sesiune de certificare.

5.3. Resurse de timp (recomandat)

Resurse de timp / săptămâna 1	Resurse de timp / săptămâna 2	Resurse de timp / săptămâna 3	Resurse de timp / săptămâna 4	Resurse de timp / săptămâna 5	Resurse de timp / săptămâna 6
Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 32 ore	Număr total de ore – 35 ore

5.4. Forme și modalități de evaluare

Evaluarea inițială facilitează trecerea în revistă a nevoilor de formare ale cursanților în domeniul respectiv. În funcție de circumstanțe, ea poate fi materializată într-un chestionar completat la momentul înscriserii (gest care ar permite o ajustare cât mai exactă a programului de formare la specificul grupului) sau la prima sesiune din stagiu de formare.

Evaluările intermediere, organizate ca sesiuni de follow-up după fiecare modul, sunt realizate în conformitate cu prevederile curriculare, incluzând diferite forme și produse evaluabile: proiecte, discursuri, prezentări, intervenții în discuție, forme grafice, texte reflexive inspirate din experiența cursanților, studii de caz, interviuri etc.

Evaluarea finală, realizată după o perioadă de 4-8 săptămâni de experimentare și aplicare de la încheierea ultimului modul, se exprimă în prezentarea și susținerea unei activități de formare pentru adulți. Cursantul evaluat răspunde la întrebările formatorilor și ale colegilor, dar are și el posibilitatea de a solicita ajutor, răspunsuri la niște întrebări care îl frământă, în raport cu subiectul stagiului.

Criteriile de evaluare a produselor sunt cele recomandate de docimologie și anume:

- **Coresponderea cu sarcina:** este un criteriu eliminator și presupune realizarea întocmai a itemului, ca produs și operații intelectuale solicitate. În cazul în care cursanții au avut posibilitatea să aleagă un produs din mai multe, oricare dintre acestea este considerat corespunzător sarcinii.
- **Corectitudinea științifică** se evaluează pe parcursul prezentării, urmărindu-se utilizarea adecvată a terminologiei științifice și reflectarea competențelor dezvoltate în cadrul stagiului de formare.
- **Încadrarea în limitele de întindere**, în funcție de formularea sarcinii: timp de prezentare, număr de slide-uri sau alte produse specifice.
- **Corectitudinea exprimării verbale** se referă la toate aspectele normei: ortografie, ortoepie, lexic, forme și structuri gramaticale.
Suplimentar, în funcție de specificul sarcinii, pot fi evaluate:
 - **Calitatea materialelor vizuale** (prezentări PPT, postere, scheme, hărți conceptuale, care trebuie să corespundă cerințelor existente).
 - **Originalitatea / creativitatea manifestată:** poate viza modul de realizare a sarcinii, dacă formabilii au posibilitatea să-l aleagă, modul de prezentare sau de abordare a subiectului.

Rezultatele evaluării sunt comunicate formabilului la încheierea sesiunii de follow-up. Frecvența la activitățile de formare, documentată prin fișele de evidență zilnice, susținerea cu succes a probei date ca temă pentru follow-up conduc la acordarea certificatului, în care se indică denumirea cursului/modulului frecventat, subiectele studiate, numărul de ore și credite.

Exigențe pentru acordarea certificatului de participare/ absolvire a Programului complex sau tematic de formare continuă:

- cunoștințe și competențe avansate în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de aplicare a cunoștințelor în practica managerială;
- capacitate de analiză și de soluționare a problemelor în domeniul managementului educațional;
- aptitudini de colectare, interpretare și analiză a datelor relevante din literatura fundamentală și literatura periodică de specialitate, aptitudini de analiză a manualelor folosite în domeniu;
- competențe de lucru în echipă și de comunicare atât cu specialiștii în domeniul managerial, cât și profesioniști din varii domenii de specialitate;
- tendință de perfecționare continuă în domeniu de autoinstruire; capabil să prelungească studiile/să opteze pentru alte module de formare continuă.

5.5. Echipa de formare

Întreg personalul didactic are calificare profesională de nivelul 6 ISCED – studii superioare, obligatorii pentru ocuparea postului prevăzut în statele de personal. Programul de perfecționare este asigurat de personal didactic calificat, a cărui calificare profesională în domenii este confirmată de grade didactice și titluri științifice și didactico-științifice.

Nr.	Nume prenume	Domeniul de pregătire inițială	Grad didactic/titlu științific	Psihopedagogie calificare/recalificare	Funcție Titular/cumul
1	Bezede Rima	Pedagogie, Psihologie, Management educațional	Doctor în pedagogie	calificare	Formator/titular
2	Postică Viorica	Pedagogie Managementul proiectului	Profesor universitar, Doctor habilitat în pedagogie	calificare	Formator/cumul
3	Nahaba Lilia	Pedagogie Psihologie	Magistru în psihologie	calificare	Formator/titular
4	Cartaleanu Tatiana	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
5	Cosovan Olga	Limba și literatura română	Doctor în filologie, conferențiar universitar	calificare	Formator/cumul
6	Gorincioi Valeriu	Biologie și chimie	Grad didactic superior și grad managerial superior	calificare	Formator/cumul
7	Tomița Angela	Limba și literatura română	Grad didactic superior	calificare	Formator/cumul

5.6. Spații educaționale:

Centrul dispune de un spațiu de cca 350 m.p., în zona centrală a orașului, la adresa: str. Armenească, 13, MD-2012, mun. Chișinău, conform contractului de locațiune încheiat cu Fundația Soros-Moldova nr.06/21 din 31 decembrie 2020.

Acesta este dotat cu:

- 4 birouri pentru personalul administrativ (suprafață – 90 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 1: suprafață – 51 m.p. (*Proxima* – 26 m.p., *Prodigiosa* – 25 m.p.);
- 2 săli de instruire la etajul 2: suprafață – 44 m.p. (*Propitia* – 22 m.p., *Prospera* – 22 m.p.);
- Bibliotecă/sală multifuncțională: suprafață – 62,5 m.p.;
- Spații adiacente – 124 m.p.
- Sală de instruire la Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, conform Acordului de colaborare încheiat între CEPD și CEITI.

6. Planul de învățământ

Nr. ord	Unități de curs	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr de credite		
		Total	Contact direct	Studiul individual /Activități practice	Contact direct					
					Teoretice	Practice/seminare				
1.	Portofoliul și proiectul în abordarea didacticei moderne	300	75	225	25	50	Follow-up	10		
2.	Gândirea critică pentru formarea competențelor	300	75	225	25	50	Follow-up	10		
3.	Managementul proiectelor	180	45	135	15	30	Follow-up	6		
	Total	780	195	585	65	130		26		

7. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne

- 1) Beadle, Phil. *Cum să predai. Strategii didactice*. București: Didactica Publishing House, 2019. ISBN 978-606-683-979-2. 260 p.
- 2) Beard, Alex. *Născuți pentru a învăța*. București: Publica, 2019. ISBN 978-606-722-340-8. 466 p.
- 3) Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. ISBN 978-973-46-3248-0. 470 p.
- 4) Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Proiectul și portofoliul în formarea competenței de gândire critică*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2021. ISBN 978-9975-87-790-9. 116 p.
- 5) Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Zgordan-Crudu, Aliona. *Proiectele interdisciplinare ca instrument de învățare și de evaluare*. Chișinău: S. n., 2019. ISBN 978-9975-134-79-8. 124 p.
- 6) Cerghit, Ioan. *Sisteme de instruire alternative și complementare: structuri, stiluri și strategii*. București: Aramis Print, 2002. ISBN 973-85939-4-8. 320 p.
- 7) *Competența acțional-strategică?!* Coord. Viorica Goraș-Postică. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2012. ISBN 978-9975-4125-5-1. 152 p.
- 8) Fisher, Douglas et al. *50 de metode de instruire pentru a facilita înțelegerea unui text*. Iași: Polirom, 2021. ISBN 978-973-46-8632-2. 198 p.
- 9) Gordon, Thomas. *Profesorul eficient*. București: Trei, 2011. ISBN 978-973-707-566-6. 376 p.
- 10) Lemov, Doug. *Cum să predai ca un campion 2.0: 62 de tehnici pentru a le deschide elevilor calea către facultate*. București: Trei, 2021. ISBN 978-606-40-0661-5. 438 p.
- 11) Lucas, Bill; Spenser, Ellen. *Predarea gândirii creative: dezvoltarea elevilor și studenților care generează idei și gândesc critic*. București: Didactica Publishing House, 2020. ISBN 978-606-048-217-8. 204 p.
- 12) Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. ISBN 9975-79-39-1. 360 p.
- 13) Pânișoară, Georgeta (coord.). *Psihologia învățării. Cum învață copiii și adulții*. Iași: Polirom, 2019. ISBN 978-973-46-7725-2. 296 p.
- 14) *Proiectul: proces de învățare, produs evaluabil*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2018. ISBN 978-9975-3177-2-6. 112 p.
- 15) Sclifos, Lia; Goraș-Postică, Viorica; Cosovan, Olga; Cartaleanu Tatiana; Beznițchi, Lidia; Copăceanu, Roman. *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2010. ISBN 978-9975-4125-0-6. 136 p.
- 16) Stolovitch, Harold D. et al. *Formarea prin transformare: dincolo de prelegeri*. București: Trei, 2017. ISBN 978-606-40-0290-7. 430 p.
- 17) Ulrich, Cătălina. *Învățarea prin proiecte: ghid pentru profesori*. Iași: Polirom, 2016. ISBN 978-973-46-6240-1. 278 p.
- 18) Walker, Timoty D. *Să predăm ca în Finlanda: 33 de strategii simple pentru lecții pline de bună-dispoziție*. București: Trei, 2018. ISBN 978-606-40-0370-6. 376 p.

Gândirea critică pentru formarea competențelor

1. Bocoș, Mușata-Dacia. *Instruirea interactivă: repere axiologice și metodologice*. Iași: Polirom, 2013. ISBN 978-973-46-3248-0. 470 p.
2. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga. *Atelierul de lectură în demersul educațional. Strategii de dezvoltare a gândirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2004. ISBN 9975-9850-1-7. 68 p.
3. Cartaleanu, T., Cosovan, O. Formarea competențelor profesionale prin dezvoltarea gândirii critice. Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica, 2017. 114 p. ISBN 978-9975-3039-8-9.
4. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga, Proiectul și portofoliul în dezvoltarea competenței de gândire critică Chișinău: Centrul Educațional “Pro Didactica”, 2021 (Tipogr. “Bons Offices”). – 116 p. : tab.– (Colecția “Biblioteca Pro Didactica”, ISBN 978-9975-3013-2-9) (Seria “Gândire critică”, ISBN 978-9975-3039-7-2).
5. Cartaleanu, Tatiana; Cosovan, Olga; Goraș-Postică, Viorica; Lîsenco, Sergiu; Sclifos, Lia. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2008. 978-9975-9763-4-3. 204 p.
6. Cartaleanu, Tatiana; Ghicov, Adrian. *Predarea interactivă centrată pe elev: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007. ISBN 978-9975-67-272-6. 60 p.
7. Cerghit, Ioan. *Sisteme de instruire alternative și complementare: structuri, stiluri și strategii*. București: Aramis Print, 2002. ISBN 973-85939-4-8. 320 p.
8. *Citind, învăț să fiu. Auxiliar didactic pentru psihologi școlari, dirigenți, profesori*. Coord. Violeta Dumitrașcu. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2008. ISBN 978-9975-9763-0-5. 144 p.
9. *Competența acțional-strategică?!* Coord. Viorica Goraș-Postică. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2012. ISBN 978-9975-4125-5-1. 152 p.
10. Cosovan, Olga; Cartaleanu, Tatiana; Sclifos, Lia; Handrabura, Loretta; Crețu, Nicolae; Lîsenco, Serghei. *Evaluarea în cheia dezvoltării gîndirii critice*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2005. ISBN 9975-9850-4-1. 72 p.
11. Ghid de proiectare a activităților de formare în instruirea adulților, Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica, 2016. ISBN 978-9975-9544-8-8.
12. Minder, Michel. *Didactica funcțională, obiective, strategii, evaluare*. Chișinău: Cartier, 2003. ISBN 9975-79-39-1. 360 p.
13. Nicu, Adriana. *Strategii de formare a gândirii critice*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. ISBN (13) 978-973-30-1658-8. 336 p.
14. Oprea, Crenguța Lăcrămioara. *Strategii didactice interactive*. Ed. a 2-a. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. ISBN 978-973-30-1695-3. 304 p.
15. Pânișoară, Ion-Ovidiu. *Profesorul de succes: 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Polirom, 2009. ISBN 978-973-46-1316-8. 332 p.
16. Sclifos, Lia; Goraș-Postică, Viorica; Cosovan, Olga; Cartaleanu Tatiana; Beznițchi, Lidia; Copăceanu, Roman. *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2010. ISBN 978-9975-4125-0-6. 136 p.
17. Temple Ch. et al. *Aplicarea tehniciilor LSDGC*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2003, nr.2. 94 p.
18. Temple, Ch. et al. *Inițiere în metodologia Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2001, nr.1. 60 p.

19. Temple, Ch. et al. *Învățare prin colaborare*. Supliment al revistei *Didactica Pro...*, 2002, nr.7. 56 p.

Managementul proiectelor

1. Ceobanu C., Cucoș Const. ș.a. (coord) Educația digitală, POLIROM, Iași, 2020.
2. Gherguț A., Ceobanu C., Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale. Ghid practic.
3. Ghid pentru începători privind managementul proiectelor, Microsoft 365, 2019
<https://www.microsoft.com/ro-ro/microsoft-365/business-insights-ideas/resources/guide-for-project-management>
4. Ghid de bune practici în management de proiect, București, 2015
https://www.mdlpa.ro/userfiles/ghid_MP.pdf
5. Goraș-Postică V. Managementul proiectelor și fundraising. În: Formarea formatorilor. Suport de curs, CEP USM, 2020, p. 164-190, ISBN 978-9975-152-24-2
6. Goraș-Postică V. Teoria și metodologia managementului proiectelor educaționale, CEP USM, Chișinău, 2013, 192 p.
7. Goraș-Postică V. Fundraising: provocări și necesități actuale pentru instituțiile educaționale. În: Învățătorul Modern, nr.1, 2015, p. 7- 8. ISSN 1857-2820, 0,1, c.a.
8. Goraș-Postică V. (coord), Educație pentru dezvoltarea comunități, Chișinău, 2005
9. Goraș-Postică V. Competența proiectivă: abordare managerial-pedagogică. În: Limba Română. Revistă de știință și cultură, Nr. 3 (225) 2014, p. 112-119. ISSN 0235-9111, 0,32 c.a.
10. Goraș-Postică V. Evaluarea proiectului de intervenție educațională: precizări conceptuale și instrumentale În: Didactica PRO..., nr. 5-6 (75-76), p. 55-59, 2012. ISSN 1810-6455, 0, 2 c.a.
11. Goraș-Postică V., Fundamentele pedagogice ale managementului proiectelor de intervenție educațională, În: Studia Universitatis, seria Stiințele Educației, nr.9 (59), 2012, USM, Chișinău, p. 15-21. ISSN 1857-2103, 0, 27 c.a.
12. Hopkins D., Dinscow M., West M., Perfecționarea școlii într-o eră a schimbării, Prut Internațional, 1989
13. Ionescu I., Sociologia școlii, Polirom, Iași, 1997
14. Keen E., Tîrcă A., Cum să democratizăm școala, Ghid de management participativ, Radical, București, 1998
15. Managementul ciclului de proiect, elaborat în cadrul Proiectului PHARE, București, Bluireprint, 2003
16. Managementul proiectului. Detalii. Pe: https://www.rubinian.com/managementul-proiectelor-detalii_33.php
17. Mihai M. De ce este managementul de proiect important, 2022. Pe: [http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/CO_Ed-dezv-comunit.pdf](https://exelo.ro/de-ce-este-managementul-de-proiect-important/Parteneriate durabile între autorități și comunitate prin planificare participativă, București, 200118. Prutianu Șt., Antrenamentul abilităților de comunicare, Polirom, Iași, 200419. Prutianu Șt., Anastasiei B., Jijie T, Cercetarea de marketing, Polirom, Iași, 200220. Rădulescu E., Târcă A., Școala și comunitatea, Humanitas, 2002
<a href=)
21. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/11/Integrare-European%C4%83-pentru-tine-Tinere.pdf>
22. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/10/%C3%8Env%C4%83%C8%9Bs%C4%83-fiu-ghid.pdf>
23. <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2016/10/%C3%8Env%C4%83%C8%9Bs%C4%83-fiu-ghid.pdf>
24. www.civic.md/granturi
25. [www.prodidactica.md/proiecte_curente](http://prodidactica.md/proiecte_curente)
26. https://www.soros.md/good_governance
27. <https://www.georgesoros.com/philanthropy/>